



HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
 tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
 teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

**ODLUKA O EFEKTIVNOJ KAMATNOJ STOPI KREDITNIH INSTITUCIJA I
 KREDITNIH UNIJA TE UGOVARANJU USLUGA S POTROŠAČIMA
 (Narodne novine, br. 1/2009. i 41/2009.)**

- ODGOVORI NA UPITE -

Područje:	Dio 4.1. i 4.2. Upute za primjenu Odluke
Tema:	Izračun EKS za projektno financiranje u kojem je nositelj kredita fizička osoba
Broj pitanja:	72
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Kako se izračunava EKS u slučajevima projektnog financiranja (real-estate) gdje je nosioc kredita fizička osoba? Naime, u tim slučajevima nije moguće precizno odrediti novčane tokove transakcije, puštanja tranši i otplate pojedinih tranši sukladno odrađenim situacijama, prodajnoj dinamici i sl.
Odgovor:	S obzirom da je nositelj predmetnog kredita fizička osoba, banka je dužna izračunati EKS. Pri izračunu EKS banka se kao prvo treba rukovoditi odrednicama ugovora o kreditu točnije odredbama koje definiraju korištenje i otplatu kredita što u ovome slučaju poželjno sadržava i projekcije povlačenja kredita i projekcije prodajne dinamike i s njome povezane otplate kredita. Ukoliko se kredit odobrava u više tranši, potrebno je od potrošača zatražiti da navede planirane datume kada bi trebalo doći do povlačenja tranša te iznose tranša (točka 4.2. točka 2. Upute za primjenu Odluke o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranju usluga s potrošačima). Naknadu za sklapanje ugovora, vođenje računa i ostale fiksne naknade, ili one vezane uz ukupni iznos kredita, treba podijeliti na pojedine tranše, proporcionalno njihovom iznosu, te pripadajuće alikvotne dijelove tih naknada i provizija uključiti u izračun EKS-a na stvarni datum dospijeća (točka 4.1. stavak 6. Upute za primjenu Odluke o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranju usluga s potrošačima).

Područje:	Dio 4.2. Upute za primjenu Odluke
Tema:	Uključivanje premije osiguranja prilikom izračuna EKS
Broj pitanja:	73
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	<p>Je li prilikom izračuna EKS za kredit u izračun potrebno uključiti sljedeće premije osiguranja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • premije za police osiguranja nekretnine • premije za police kasko osiguranja motornih vozila • premije za osiguranje otplate kredita putem ugovora o osiguranju tražbina koji banka sklapa s osiguravajućim društvom • premije za police osiguranja od smrti uslijed nezgode • premije za police osiguranja od smrti uslijed bolesti • premije za police osiguranja za slučaj privremene spriječenosti za rad (bolovanje) • premije za police osiguranja za slučaj privremene nezaposlenosti? <p>Ovo pitanje se postavlja zato što je kod plaćanja premije osiguranja novčani tok između korisnika kredita i osiguratelja, a ne između korisnika kredita i banke. Pored toga, svim navedenim policama, osim osiguranja otplate kredita kojeg banka ugovara putem ugovora o osiguranju tražbina, ne osigurava se izravno otplata kredita.</p>
Odgovor:	Da, u izračun EKS potrebno je uključiti sve gore navedene police osiguranja ako trošak premije u konačnici snosi korisnik kredita (dakle i slučajeve kada premiju plaća banka, a prevaljuje ju na korisnika kredita) i ako je sklapanje police uvjet za odobravanje kredita.
Broj pitanja:	74
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Ukoliko je premije iz pitanja broj 73 potrebno uključiti u izračun, je li obvezu plaćanja premija potrebno iskazati kroz cijelo razdoblje otplate kredita, ako se ugovara višekratno plaćanje premije?
Odgovor:	Da, plaćanje premija iskazuje se u skladu s odredbama o plaćanju premije, tj. iskazuje se na one datume kada je izvjesno da će do uplate doći.

Područje:	Dio 4.2. Upute za primjenu Odluke
Tema:	Troškovi fiducijarnog prijenosa vlasništva na motornom vozilu
Broj pitanja:	75
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Treba li u izračun EKS uključiti troškove upisa fiducije na motornom vozilu

	u Upisnik koji se vodi u FINA-i?
Odgovor:	Ne, trošak upisa fiducije na motornom vozilu nije potrebno uključiti u izračun EKS.

Područje:	Dio 4.2. Upute za primjenu Odluke
Tema:	Nazivi stupaca u otplatnoj tablici za kredite
Broj pitanja:	76
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Smije li kreditna institucija preimenovati pojedine nazive stupaca u otplatnoj tablici za kredite i to: <ul style="list-style-type: none"> • «Datum dospijeća» u «Datum» • «Otplatna rata (anuitet)» u «Anuitet» • «Uplata kamate» u «Kamata» • «Tokovi sigurnosnog pologa» u «Depozit»?
Odgovor:	Predlažemo da se zadrže nazivi iz otplatne tablice, a ukoliko postoji problem s duljinom naziva moguće je u tablici dati skraćene nazive, a u referenci (fusnoti) potpune nazive stupaca.

Područje:	Poglavlje 4.2. Upute za primjenu Odluke
Tema:	Uključivanje troškova osiguranja korisnika kredita – <i>Credit Protect Insurance</i> (u nastavku: CPI police)
Broj pitanja:	1462
Datum objave odgovora:	8. ožujka 2013.
Pitanje:	Uključuju li se u izračun EKS-a troškovi osiguranja korisnika kredita odnosno troškovi CPI police, u slučaju da je ta polica uvjet za odobravanje kredita te u slučaju da ta polica nije uvjet za odobravanje kredita?
Odgovor:	Osnovna namjena izračuna efektivne kamatne stope jest pružanje informacije potrošaču o ukupnim troškovima kredita, koji uključuju kamate, naknade i druge iznose koje potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu te koji su poznati vjerovniku (članak 2. točka 7. Zakona o potrošačkom kreditiranju, "Narodne novine", br. 75/2009. i 112/2012.). Kako je navedeno u poglavlju 4.2. točki 8. Upute za primjenu Odluke o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranju usluga s potrošačima, u izračun efektivne kamatne stope uključuju se i troškovi osiguranja otplate kredita putem polica osiguranja, uz izuzetak polica mješovitog životnog osiguranja (osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja), koje u konačnici snosi korisnik kredita i uvjet su za odobravanje kredita. U tom kontekstu daje se sljedeći odgovor:

	<p>1. Ako pribavljanje CPI police jest uvjet za sklapanje ugovora o kreditu, tada se trošak CPI police mora uključiti u izračun EKS-a.</p> <p>2. Ako pribavljanje CPI police nije uvjet za sklapanje ugovora o kreditu – drugim riječima, ako je ugovaranje CPI police dobrovoljno – tada se trošak CPI police ne uključuje u izračun EKS-a.</p> <p>3. Posebno se ističe slučaj "dobrovoljnog" ugovaranja CPI police s posljedicom dobivanja povlaštenih uvjeta po kreditu. U tom se slučaju, s aspekta svrhe izračuna efektivne kamatne stope, mogu razlikovati dvije vrste kredita. Realizacija kredita na način da potrošač prihvati opciju ugovaranja CPI police (pri čemu ostvaruje povoljniju nominalnu kamatnu stopu ili nižu naknadu) suštinski za kreditnu instituciju i za potrošača predstavlja okolnost koja je dovoljna da takav kredit možemo svrstati u posebnu kategoriju kredita, za razliku od kredita koji je odobren bez prihvaćanja opcije ugovaranja CPI police (po drugačijim uvjetima, to jest uz višu kamatnu stopu ili naknadu).</p> <p>Dakle, u tom slučaju kredit kod kojeg je potrošač prihvatio opciju ugovaranja CPI police čini kredit za čije je odobravanje CPI polica obvezan uvjet (te se, posljedično, trošak ugovaranja te police uključuje u izračun EKS-a), dok kredit kod kojeg potrošač nije prihvatio opciju ugovaranja CPI police čini kredit za čije odobravanje CPI polica nije obvezan uvjet (te se, posljedično, trošak ugovaranja te police ne uključuje u izračun EKS-a).</p> <p>4. Ako se kredit uz CPI policu svojim cjenovnim uvjetima (kamata, naknada) i drugim cjenovnim elementima ne bi razlikovao od kredita iste namjene i ročnosti koji se ugovaraju bez CPI police, trošak CPI police ne mora se uključiti u izračun EKS-a.</p> <p>5. U svakom slučaju potrošač mora biti jasno informiran kod oglašavanja putem reprezentativnog primjera te u sklopu informacija prije sklapanja ugovora.</p>
--	---

Područje:	Dio 4.3. Upute za primjenu Odluke
Tema:	Otplatna tablica za rentnu štednju
Broj pitanja:	77
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009.
Pitanje:	Je li potrebno izrađivati otplatnu tablicu prilikom ugovaranja rentne štednje, kod koje se glavnica depozita isplaćuje jednokratno, istekom roka oročenja, a kamata na oročeni depozit se isplaćuje mjesečno, kvartalno, polugodišnje

	ili godišnje, ovisno o odabiru klijenta?
Odgovor:	S obzirom da će ista nominalna kamatna stopa rezultirati različitom EKS ovisno o tome da li se kamata isplaćuje mjesečno, kvartalno, polugodišnje ili godišnje, potrebno je izrađivati otplatnu tablicu.

Područje:	Članak 6. stavak 5. Odluke
Tema:	Izračun EKS i otplatne tablice kod posebnih oblika štednje
Broj pitanja:	175
Datum objave odgovora:	20. travnja 2009.
Pitanje:	<p>U postavljenom upitu tražite pojašnjenje članka 6. stavka 5.</p> <p>Pritom navodite da vaša banka ima u svojoj ponudi i posebne oblike štednje, za koje klijent, pored ugovorene kamate, u slučaju da zadrži sredstva u banci do isteka ugovorenog roka, ima pravo i na dodatnu nagradu (premiju) te postavljate pitanje da li je i u ovakvim slučajevima, gdje se u osnovi radi o klasičnoj štednji s inicijalnim odljevom te priljevom glavnice uvećane za kamatu i premiju na kraju razdoblja oročenja, potrebno raditi otplatnu tablicu i istu uručiti klijentu prilikom zaključivanja ugovora.</p>
Odgovor:	<p>Mišljenja smo da je u ovome slučaju prvo potrebno utvrditi mogućnost klijenta da raspolaže sredstvima depozita. Ukoliko klijent temeljem ugovora zadrži sredstva u banci do isteka ugovorenog roka, pa mu time pripada i premija, postoji obveza banke da izračuna efektivnu kamatnu stopu (EKS) i klijentu uruči otplatnu tablicu. Naime, u ovome slučaju EKS će biti veća od nominalne kamatne stope zbog postojanja premije te je sukladno točki 4.1. stavku 6. Upute za jedinstvenu primjenu ove Odluke, a koja je njezin sastavni dio, banka dužna izrađivati otplatnu tablicu i izračunati EKS.</p> <p>Ukoliko u skladu s odredbama ugovora o depozitu klijent može raspolagati sredstvima i prije ugovorenog roka te nije moguće predvidjeti iznose i datume novčanih tokova, u skladu s člankom 6. stavkom 5. Odluke, otplatnu tablicu nije potrebno sastavljati, a nominalna kamatna stopa smatra se EKS-om. Pritom je banka dužna informirati potrošača i o eventualnim drugim naknadama, provizijama te sličnim novčanim tokovima vezanima uz depozit, što u konkretnom slučaju znači da je banka je dužna informirati klijenta o premiji i uvjetima za njezino ostvarivanje.</p>